

Název workshopu: Literární dílna s africkým příběhem (2. stupeň ZŠ)

Čas: 90 minut

Počet žáků: 16 – 30 (běžná třída)

Pomůcky a materiály:

obrázky k úvodní aktivitě (Příloha 1), text příběhu rozstříhaný na jednotlivé části do dvojic (Příloha 2), otázky k interaktivnímu vyprávění (Příloha 3), otázky k variantám (Příloha 4), flipchartový papír do každé skupiny

Zdroje:

Příběh: Anonyme. Ranyambye de la mer et Ranyambye de la brousse In *Fables de nos villages*. Kinshasa : Éditions Saint-Paul Afrique, 1981, 64 p. [Fonds littéraire Médiapaul, n°13]

Překlad z francouzštiny: Vojtěch Šarše a Elie Lusaku

Zvuky lesa: např. na Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=yHgW0Ab0vDI>

Cíle:

Žák využívá svoji představivost a na základě obrázků odhaduje, o čem příběh bude.

Žák čte s předvídáním a po každé části formuluje, jak se děj bude ubírat dále.

Žák kooperuje s ostatními žáky ve skupině.

Žáci společně formulují ponaučení, které plyne z příběhu.

Metodický postup:

1. **Úvodní aktivita.** Zeptáme se žáků na několik otázek na úvod, např.:

Máte rádi příběhy? A co takhle pohádky s poučením na konci - co znamená poučení?

Věděli jste o tom, že v Africe končí většina pohádek poučením?

Už jste někdy četli/slyšeli nějakou africkou literaturu/pohádku? Jakou?

Proč bychom měli číst také africké pohádky?

Kolik je vám let? Kdy máte narozeniny? Kdo se tu narodil ve stejný měsíc? Myslíte, že jste si podobní nebo že jste dobří ve stejných předmětech?

2. **Odhadování tématu pohádky podle obrázků.** Žákům promítneme obrázky související s příběhem (Příloha 1) a vybídeme je, aby hádali, o čem příběh bude. Na pozadí pustíme zvuky lesa, které necháme hrát po celou dobu trvání dílny.

3. **Čtení s předvídáním.** Žáky rozdělíme do skupin po 4-5 a rozdáme jim 1. část příběhu (Příloha 2). Po přečtení se jich ptáme na otázky zaměřené hlavně na to, jak si myslí, že se bude děj dále vyvíjet (Příloha 3). Podobně postupujeme stejně se zbývajících částmi příběhu. Předtím, než žáci dostanou poslední část příběhu, která obsahuje ponaučení, je nejprve požádáme, aby ve skupinách zformulovali ponaučení svými vlastními slovy a zapsali je na proužek papíru. Ponaučení pak skupiny sdílí s celou třídou.

4. **Poučení z příběhu.** Na jednu část tabule nakreslíme moře, na druhou buš. Žáků se ptáme na to, jaké vlastnosti R od moře a R z buše. Zaznamenáme je na tabuli. Zdůrazníme, **že i když se může na první pohled zdát, že na základě nějakého vnějšího rysu jsou lidi stejní (např. že v celé Africe jsou stejní lidé díky své barvě pleti), není tomu vždycky tak.** Děti si pak mohou obkreslit svou ruku na papír a do jednotlivých prstů vepsat své vlastnosti. Obrázek si porovnají a přečtou se sousedem. Důležité je, aby si žáci všimli, že mají nejen jiné vlastnosti, ale s velkou pravděpodobností dokonce i jiný obrys ruky.

6. **Varianty příběhu.** Žákům ve skupinách rozdáme jednotlivé varianty příběhu *Co by se stalo, kdyby...* (Příloha 4). Každá skupina bude mít jinou variantu. Jejich úkolem je vymyslet alternativní konec příběhu a na závěr zformulovat nové poučení, které z něj tím pádem vyplyne. Nový příběh zaznamenají na velký flipchartový papír ve formě kresleného komiksu. Ten musí mít nejméně 6 čtverečků příběhu a 12 bublinek textu s příběhem. Po dokončení každá skupina prezentuje svou novou verzi příběhu.

7. **Reflexe.** Na závěr položíme žákům otázky k reflexi.

Jak se vám příběh/ dílna líbil/a?

Co se vám líbilo nejvíc, a co nejméně? Proč?

Přečtete si ještě nějakou africkou pohádku?

DALŠÍ MOŽNÉ AKTIVITY:

- Žáci zahrají daný příběh jako: pantomimu, rap, telenovelu, ...
- Žáci namluví daný text příběhu jako rozhlasovou hru a nahrají to na svůj telefon. Můžou nahrávat i různé zvuky pomocí materiálu dostupného ve třídě (např. zvuk moře šustěním papíru v pozadí).
- Děti příběh nakreslí: každá skupina/dítě ilustruje určitou část příběhu a pak jednotlivé obrázky slepí dohromady.

Metodický list vytvořila Humanitas Afrika, o.p.s., www.humanitasafrika.cz - červen 2018

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

